

מדינה יהודית - מקלט בטוח או חברת מופת?

האזינו לשיר 'עיר מקלט' של אהוד בנאן:

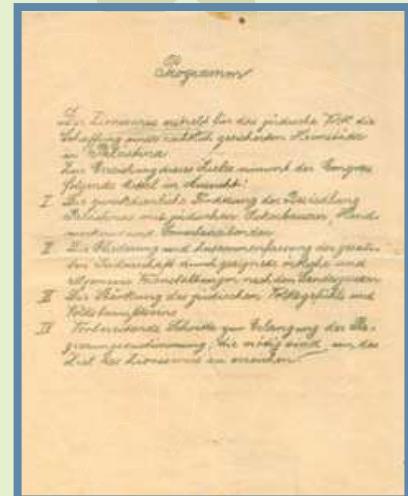
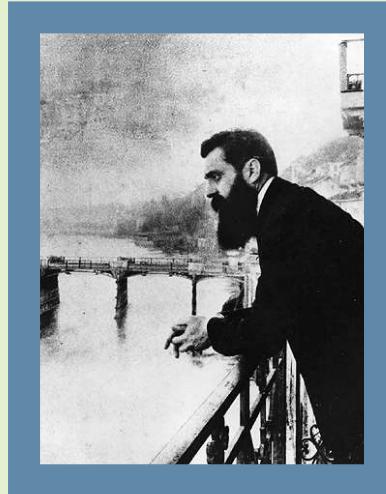
א. מה גורם לאדם או לקבוצות אנשים לחשוף אחר מקלט?
ב. על פי הידוע לכם, האם מדינת ישראל הוקמה כדי להיות מקלט בمكان כלשהו, או שהיא סיבות אחרות להקמתה?

בימי ראשית הציונות שורה מחלוקת בנוגע למטרת הקמת המדינה לעם היהודי:

מצד אחד נטען, כי יש ליצור מקום בטוח לעם היהודי אחרי מאות שנים של סבל ורדיפות (לצד תקופות של שגשוג וכטחן ייחסי מצד השלטון ואזרחי המדינות שבהם התגוררו היהודים). כך, לדוגמה, בשנת 1897 יסד הרצל את הקונגרס הציוני הראשון כדי לאחד את היהודים הציונים לתנועה פוליטית שתוכל להשפיע על מדיניות העולם ולהוביל להכרה בהקמה של מדינה יהודית. בקונגרס זה הוצאה המטרה כך:

"**הציונות שואפת להקים בארץ ישראל מקלט בטוח לעם ישראל.**"

בнимין זאב הרצל משקיף ממרפסת מלון שלושת המלכים בזל שבשווייץ, בעית הקונגרס הציוני החמישי, בשנת 1901.

תכנית בזל (1897), המקור בגרמנית.

מצד שני נטען, שהמדינה היהודית נועדה לבנות חברת מופת (חברה המתנהלת بصورة הנכונה והטוכה ביותר, על פי ראות עיניו של האדם המתאר אותה). כך, למשל, תיאר בנימין זאב הרצל את המדינה היהודית בספרו 'אלטנield' (ארץ ישנה-חדש):

בתיהם מעון [מגורים] לאנשים מקרוב העם לא יהיה עוד בעיר העתיקה. כל הבניינים נועדו אך **למעשים טובים או לתפילה**. בתיהם מקלט לעולי רגל מבני כל הדתות היוזם. לנוצרים, למוסלמים וליהודים היו בתיהם חסד שונים, בתמי מרפא, בתיהם אסף לחולים שאין להם תקנה, ובבתים האלה היו סמכים זה לזה שורת-שרות, אך מרווח كبير אחד לآخر היכל השלום האדריכל והנערץ, מקום היו שם אסיפות לאוהבי השלום מכל הארץות, וגם למלומדים מכל ענפי המדעים.

(מתוך 'אלטנield' מאת בנימין זאב הרצל, עמ' 125)

- א.** מה דעתכם, מטרת מדינת ישראל היא לשמש מקלט בטוח או חברת מופת?
ב. האם אתם מרגשים שהמטרה הוגשמה?

